

ПАТОЛОГІЯ КОМАХ

Кафедра захисту рослин ім. А.К. Мішньова

Лектор	Бакуменко О.М.
Семестр	3
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів	ЄКТС 3,5
Форма контролю	Екзамен
Аудиторні години	36 (12 год. лекцій, 24 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Навчальна дисципліна "Патологія комах" охоплює всі аспекти хвороб комах, що проявляються у різних відхиленнях від фізіологічних процесів або стану комахи. В польових умовах шкідливі комахі можуть загинути від інфекційних хвороб, але їх смертність є не великою. Тому, опанувавши цю навчальну дисципліну, майбутній фахівець ОР "магістр" із захисту рослин може грамотно та ефективно використовувати мікробіологічні пестициди для регулювання чисельності шкідливих організмів, базуючись на екологічних підходах з метою отримання високих, сталих врожаїв.

Освітній компонент "Патологія комах" має тісний зв'язок із такими навчальними дисциплінами як: "Загальна ентомологія", "Загальна мікологія", "Вірусологія", "Сільськогосподарська мікробіологія", "Основи біологічного захисту рослин", "Фізіологія комах", "Технологія вирощування корисних комах", "Технічна ентомологія", "Біоценологія комах", що обумовлено спільними їх об'єктами та методами досліджень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувача формуються знання та уміння, що забезпечать: оволодіння інформацією про типи пошкоджень у комах (механічні, фізичні, хімічні) та симптоми захворювання, які викликані порушенням живлення й обміну речовин; отримання знань із систематики, морфології, біології інфекційних хвороб комах; розуміння патологічних процесів у комах.

Опанування студентами знань з патології комах необхідне для свідомого підкріплення навиків та знань отриманих під час вивчення споріднених дисциплін, які формують фахову підготовку висококваліфікованих фахівців із захисту та карантину рослин.

Теми лекцій:

1. Вступ. Предмет і завдання навчальної дисципліни "Патологія комах".
2. Типи захворювань у комах.
3. Основні захворювання та патологічні зміни комах, пов'язані з отруєнням.
4. Основні захворювання комах, пов'язані з порушенням живлення, фізіології, обміну речовин.
5. Загальні відомості про інфекційні хвороби комах.
6. Огляд основних бактеріальних, вірусних, мікоплазмених та нематодних захворювань комах.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Аналіз гемолімфи комах для визначення фізіологічного стану популяції комах.
2. Дослідження патоморфології бактеріальних хвороб комах на прикладі бактерії *Bacillus thuringiensis*.
3. Дослідження патоморфології вірусних хвороб комах на прикладі гранульозу яблуневої плодожерки.
4. Дослідження патоморфології вірусних хвороб комах на прикладі поліедрозу непарного шовкопряда.
5. Дослідження патоморфології грибкових захворювань комах на прикладі гриба *Beauveria bassiana*.
6. Визначення симптомів зараження комах нематодними хворобами з роду *Steinernema* та *Heterorhabditis*.
7. Комахи-господарі та цикл розвитку ентомопатогенних нематод.
8. Дослідження патоморфології хвороб комах викликаних амебами.
9. Дослідження патоморфології хвороб комах викликаних джгутиковими та війчастими.
10. Дослідження патоморфології хвороб комах викликаних грегарінами та гемоспоридіями.
11. Дослідження патоморфології хвороб комах викликаних мікроспоридіями.
12. Мікробіологічні пестициди та їх застосування.